

місце процеси сталого розвитку, якщо він зменшується (або він негативний), то в наявності «нестійкість» процесу.

На наш погляд, формування системи індикаторів розвитку підприємств в умовах дисбалансів доцільно поєднати обидва підходи та на основі всієї сукупності індикаторів сформувати ключові індикатори розвитку: індикатор фінансових результатів, індикатор операційної діяльності та індикатор розвитку організаційно-кадрової складової.

Кустов В.П.

Харківський національний аграрний
університет імені В. В. Докучаєва

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Біржова діяльність в Україні є складовою державної управлінської системи. У свою чергу, державна політика її регулювання потребує нових ефективних механізмів формування і розвитку біржового ринку. В тому числі активного проведення структурних і фінансових реформ, а також модернізації технологій біржової торгівлі.

Для окреслення цілей, завдань і пріоритетних напрямів розвитку біржової діяльності в Україні необхідно сформувати концептуальні основи організованого сегменту біржового ринку. Сама діяльність біржового ринку в Україні є новим класичним фінансовим інструментом економічної безпеки, стабілізації економічних процесів та інтеграції у світовий економічний простір.

Головним завданням бірж є створення сприятливого середовища для ведення комерційної діяльності. Історично так склалося, що спочатку поняття «біржа» мало три значення:

- по-перше, як великий торговий центр міста, що, як правило, був розташований в примітній будівлі та на видному місці;
- по-друге, під біржею розуміли проміжок часу, протягом якого відбувалися торги або збори;
- по-третє, словом «біржа» називалися самі ці збори.

Проте сучасні біржі мають досить складний апарат управління і структуру, які утворилися в ході тривалої еволюції різних форм оптової торгівлі [1, с. 8-9; 2, с. 5].

До розкриття категорії «біржа», зокрема для розуміння її сутності та впорядкування застосовуються два підходи:

- з точки зору економічної науки;
- з позиції юридичної практики (законодавчі акти, кодекси).

На разі, поняття «біржа» науковцями трактується, як: класичний інститут ринкової економіки (формує сучасний оптовий ринок), аукціон, фінансова

структура, організований ринок (сегмент ринку), біржовий процес, відповідна інфраструктура, сукупність осіб.

Міжнародна біржова торгівля: по-перше, сприяє концентрації попиту та пропозиції у визначених місцях; по-друге, забезпечує можливість формування біржових цін на основі світового рівня попиту та пропозиції за широким асортиментом товарної продукції [4, с 45].

Статистичні дані свідчать, що частка біржового ринку в Україні з кожним роком збільшується в середньому на 20 %. До основних напрямів, які забезпечать розвиток біржової діяльності варто віднести:

- вільний рух капіталів по території України;
- повний захист прав інвесторів;
- відповідність міжнародним стандартам і нормам біржової діяльності;
- прозора діяльність учасників біржового ринку;
- узгодженість між техніко-технологічними платформами проведення біржової діяльності та платформами інших країн;
- державне регулювання і нагляд за біржовою діяльністю;
- конкурентоспроможність;
- наукова обґрунтованість;
- економія витрат [3, с. 92-93].

Таким чином, варто зазначити, що державна політика щодо розвитку біржової діяльності повинна реалізовуватися за такими напрямами:

- удосконалення системи ліцензування як біржової, так і посередницької діяльності;
- забезпечення захисту інвесторів;
- сприяння розвитку техніко-технологічної бази проведення торгів;
- впровадження нових інформаційних технологій;
- посилення ролі Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку в здійсненні регулювання і пруденційного нагляду (складова частина загальної системи нагляду, що проводиться органами, які здійснюють державне регулювання ринків);
- розвиток форм і засад саморегулювання;
- залучення ІСІ та інвесторів (фізичних осіб) до операцій на фондовому ринку;
- запобігання маніпулюванню ринком;
- посилення відповідальності за розголошення інсайдерської або конфіденційної інформації;
- подолання явища інформаційної симетрії.

Перелік використаних джерел:

1. Підгорний А.З., Самошенко О.В. *Методологія статистичного дослідження біржової діяльності*. Одеса : ФОРМ-ВІСІ, 2018. 170 с.
2. *Біржова діяльність* / Укладачі: А.М. Одарченко, К.В. Сподар, О.О. Лісниченко. Х.: ХДУХТ, 2017. 95 с.

3. Іваницька О.М. Про Концепцію удосконалення функціонування біржової торгівлі цінними паперами. Наукові праці НДФІ. 2012. Вип. 1. с. 86 – 94.

4. Подсоха А.С. Організаційно-економічний механізм ціноутворення на товарному біржовому ринку. Український журнал прикладної економіки. 2020. Т. 5. № 1. с. 40 – 48.

Малай Т.В.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ СИСТЕМИ ОСВІТЛЕННЯ ПРИМІЩЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ЛАМП РІЗНИХ ТИПІВ ДЛЯ КРАЇН ЄВРОСОЮЗУ (НІМЕЧЧИНА, ДАНІЯ, ПОЛЬЩА)

Сьогодні однією з найбільших статей витрат є оплата комунальних послуг, а саме електроенергії. Зменшення рівня цих витрат є основним критерієм оптимального вибору системи освітлення. Метою статті є аналіз сучасних освітлювальних ламп різних типів на прикладі країн ЄС, а також розроблення пропозицій щодо підвищення енергоефективності при освітленні приміщень.

Динаміка тарифів на електроенергію у 2010-2020 рр. має тенденцію до зростання, а саме у 1,11 рази у 2020 році у порівнянні з 2010 по досліджуваним країнам (рис. 1). Дане явище безпосередньо впливає й на збільшення матеріальних витрат, що свідчить про необхідність заміни енергозатратних освітлювальних ламп розжарювання на сучасні, більш енергоефективні.

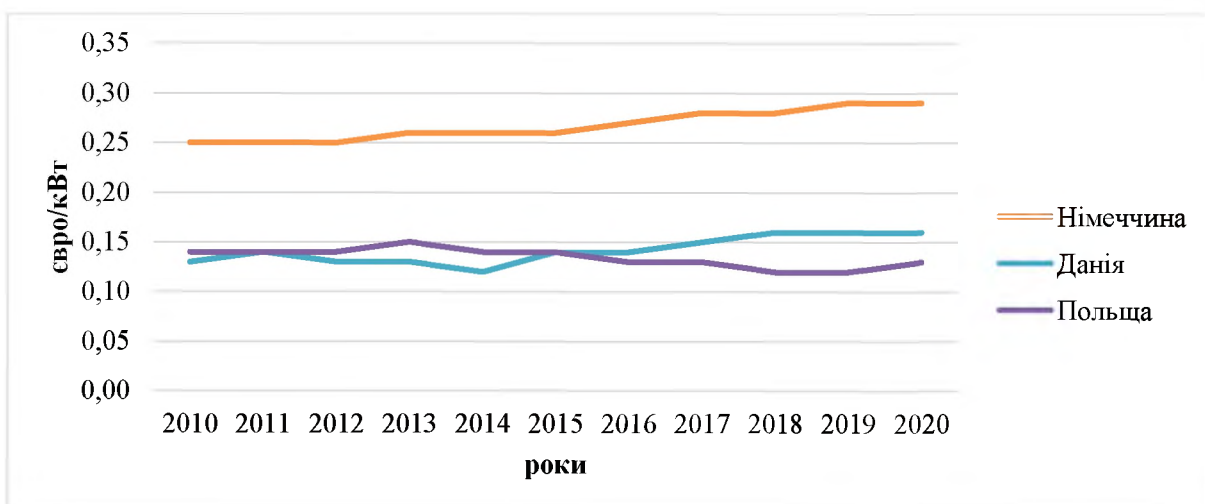

Рис. 1 – Динаміка тарифів та електроенергію у країнах ЄС (Німеччина, Данія, Польща), євро/кВт, 2010-2020 рр.

Джерело: *Energistyrelsen* [8]